číslo 26 TÝDENÍK 11. září 2019

ŠKOLSTVÍ

FOTO: Stanislav JUGA

NETVAŘME SE, ŽE JE VŠECHNO V POŘÁDKU

Dnes si sotvakdo dovolí zasvěceně hodnotit uplynulé tři desítky let ve školství. Po obrovské vlně nadšení a očekávání, která po roce 1989 bezprostředně zasáhla jak učitele, tak i žáky a jejich rodiče, nastal dlouhý čas nekončícího vystřízlivění.

Hodně se toho změnilo. Zejména bouřlivý technický pokrok, spojený s nástupem digitalizace, umělé inteligence a čtvrté průmyslové revoluce, nám umožňuje ovládat roboty, dokonalé počítače a na uši lepit chytré mobily. Moderní technologie však začínají nahrazovat zdravé, kritické myšlení a jednání našich žáků, kteří přestávají vidět a slyšet. Vážně pochybují o potřebě tradičního vzdělání. „Stačí přece správně kliknout na internetu a všechny informace nám padají do klína," poučeně se brání. Současná škola se zatím tváří, jako by internet víceméně plynul proti proudu času a mimo školní třídy.

Známý a národem milovaný herec Miloš Kopecký pronesl na IV. sjezdu československých dramatických umělců 5. května 1987 nadčasový a odvážný projev. Vyzval v něm k činům a k odchodu těch, kteří se už historicky překonali. Zejména „starých, známých, truchlivých postav". Zdůraznil, že „nestačí osvojit si několik tezí, několik postojů, několik prostocviků a ty pak plamenně předvést". Dále připomněl, že „umělec potřebuje svobodu. Ne proto, aby dělal, co chce, ale aby byl, kdo je". Stačí nahradit slovo umělec pojmem učitel a hned víme, co i dnes naléhavě, aktuálně potřebujeme. Na adresu tehdejší mládeže, kterou obecně příliš nezatracoval ani nechválil, pronesl: „Neví, že Karlova univerzita byla založena dříve, než byla objevena Amerika. Svět pro ni začíná dnem, kdy se narodila."

Jsou polistopadové generace mladých výrazně vzdělanější a lépe připraveny do života než jejich rodiče a prarodiče? Nám všem by pomohlo, kdybychom si konečně řekli úplnou pravdu o neutěšeném stavu současného školství. Stačí si připomenout ještě jednu myšlenku z Kopeckého památného projevu: „Musíme dělat boty, aby padly člověku, ne osekávat člověka, aby se vešel do bot. A přestaňme se už tvářit, že je u nás všecko v pořádku a že všecko důležité se už stalo."

Roman KANTOR

„Chyby jsou naše zkušenosti na cestě růstu." **John Powell**

TÝDENÍK
ŠKOLSTVÍ

Vydává: Dictum, s. r. o., Senovážné nám. 23, 110 00 Praha 1.
Šéfredaktorka: Ing. Zlata Šťástková
stastkova@tydenik-skolstvi.cz, tel.: 774 824 006
Inzerce a předplatné:
mullerova@tydenik-skolstvi.cz, tel.: 774 739 484
Ročník 27. Za rok vychází 40 čísel,
celoroční předplatné tištěné podoby 1420 Kč,
elektronické verze 940 Kč,
na predplatne@tydenik-skolstvi.cz
nebo www.tydenik-skolstvi.cz.
Nevyžádané rukopisy a fotografie se nevracejí.
Vyrábí TRIANGL a.s.
Rozšiřuje Česká pošta, s. p., Postservis.
Podávání novinových zásilek
povoleno Ředitelstvím pošt v Praze
č. j. NP 3160/1994. ISSN 0862-9641. MK ČR E 4861.

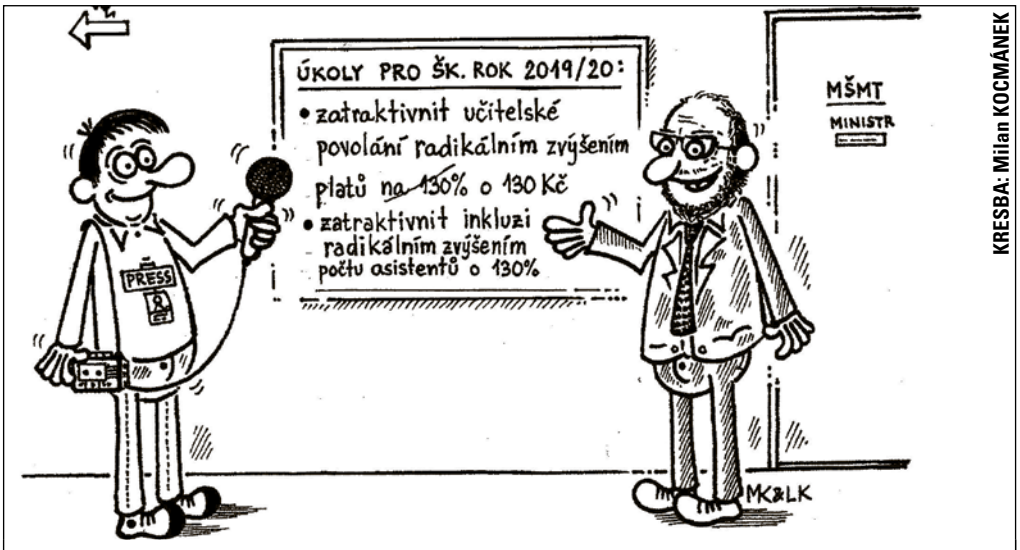

KRESBA: Milan KOCMÁNEK

„V médiích se před začátkem školního roku objevují zprávy, že bude chybět asi 6 000 učitelů. To je ovšem zcela zavádějící informace. Skutečnost je taková, že přebývá asi 120 000 žáků!“

PÍŠETE NÁM, CO JE NOVÉHO VE VAŠÍ ŠKOLE

Natálie obhájila zlato

V červnu proběhl 19. ročník klasické barmanské soutěže BIRELL CUP v Brně, ve které se SŠ gastronomie a farmářství Jeseník minulý rok podařilo získat zlato. Netušili jsme však, že letos účastnice dovezou zlatou, a dokonce i stříbrnou medaili. Konkurence čítala kolem dvacítky zúčastněných středoškoláků. Kromě předepsaného množství nápojů, časového limitu, oblečení a spousty dalších nařízení musely žákyně vymyslet vlastní původní recepturu nápoje, která nesměla být dosud přihlášena v žádné barmanské soutěži. První místo získala Natálie Hankeová. Stříbrnou medaili dovezla Lenka Bartíková v soutěžní disciplíně čepování piva. Od získání zlata ji dělila jedna vteřina.

Lenka LUKEŠOVÁ

Souboj čtenářů

Děti tráví hodně času u počítačů, málo čtou a porozumění textu i čtenářská gramotnost jdou od desíti k pěti? Možná. Místo lamentování ale existuje nejeden způsob, jak děti pro knížky nadchnout a jak je ke čtení vést. Jednou z možných aktivit je každoroční soutěž pro děti šestých tříd ZŠ a příslušných ročníků gymnázií pod názvem Souboj čtenářů. Pětadvacetičlenné týmy přihlášených škol pečlivě pročítají zadané knihy, učí se dělat si k četbě poznámky, vyhledávat neznámé termíny. Skupiny šesťáků se nejprve utkají v online kole, pět nejlepších týmů z republiky pak míří do finále, které každoročně probíhá v rámci veletrhu Svět knihy. Šesťáci ze ZŠ Šumperk potvrdili skvělou formu svých loňských předchůdců a v obrovské konkurenci celkem 120 zúčastněných škol postoupili z online kola do pětice finalistů. Na pražském finále se pak stali absolutními vítězi.

Dagmar ONDRÁČKOVÁ

Pestré dny v Hrádku

Žáci ZŠ v Hrádku nemají o zajímavé zážitky nouzi. Ve středu 26. června se zde konaly již 11. hrádecké olympijské hry, tedy den plný sportu a zábavy. Hned ráno byli všichni studenti losem rozděleni do družstev. V každém družstvu byli zastoupeni žáci od prvního do devátého ročníku a všichni společně čelili nelehkým úkolům. Ty byly zaměřeny nejen na rychlost, fyzickou zdatnost, ale také na schopnost týmové spolupráce a strategie. Jednotlivá družstva například přenášela raněného na nosítkách, navlékala korálky, shazovala plechovky nebo koulela pneumatiku. Vítězná tři družstva obdržela symbolickou medaili a všichni účastníci dostali sladkou odměnu.

Anna VALEŠOVÁ

OBSTOJÍ NOVÍ MATURANTI V REÁLNÉM SVĚTĚ?

Maturity jsou žhavé téma, opakují se diskuze o tom, co by měly a neměly obsahovat. S Janou Pácalovou, hlavní metodičkou vzdělávací společnosti Tutor, hovoříme na toto téma.

Jaký je váš názor na současný obsah maturitních zkoušek?

Vzpomínat a neustále srovnávat s tím, co bylo, jak se maturovalo před dvaceti třiceti lety, nikam nevede. Podle mne je v pořádku, že část maturitní zkoušky garantuje stát. Rozdíly v náročnosti jednotlivých škol, v požadavcích na znalosti a dovednosti studentů jsou obrovské, takže snaha státu sjednotit alespoň minimum je v pořádku. I v mnoha evropských zemích se přiklonili k tomu, že část maturitní zkoušky garantuje stát, který stanoví minimální rozsah znalostí pro úspěšné složení maturitní zkoušky. Zdali je ovšem způsob testování správný, zdali didaktické testy zjistí skutečné znalosti maturantů, zdali nejsou jen o biflování typových otázek, to je jiná otázka a o tom veďme diskuzi. Ta se ostatně na toto téma vede nejen v České republice.

Maturitní zkouška je v současnosti spíš o biflování, nebo o přehledu v oboru?

Jako češtinář mohu lépe posoudit obsah státní maturitní zkoušky z českého jazyka. Více znalostí museli studenti prokazovat před lety, a tedy se určitě i více biflovali. Museli znát umělecký směr od A do Z, do puntíku vyjmenovat jeho znaky, znát jeho charakteristiku, společensko-historický kontext a k tomu vysypat z rukávu celou řadu autorů a jejich děl. Nyní se pracuje více s vlastní zkušeností s dílem předem vybraného autora. Na základě četby by student měl být schopen si udělat obrázek o dané době, o literárním směru i způsobu tvorby daného autora. To je krok správným směrem. Ovšem jako všechno i toto se dá obejít a nabiflovat si obsah knížky a k tomu pár dalších informací.

Co se týká školní/profilové části maturit, tak jsou určitě možné obě varianty. Student odříká nabiflovanou látku, obdrží přiměřené hodnocení a za týden od maturity neví nic. Ovšem pokud je po celou dobu veden učitelem, který studenty nutí přemýšlet, vyvozovat, analyzovat, rozhodovat se, aplikovat vědomosti do praxe, tak toto všechno bude obsahovat i maturitní zkouška. Myslím, že každý z učitelů, který se maturit účastní, zažil obě varianty. I toto je o lidech, v tomto případě o dvou, o učiteli a žákovi.

Co byste u maturit zrušila a co naopak podpořila a proč?

Zrušila bych centrální hodnocení slohových prací, ovšem za předpokladu, že každý jazykář bude opravovat podle předem nastaveného systému, aby alespoň v minimální míře byla zajištěna objektivita. A stojím rozhodně za didaktickými testy, ať už zůstanou v současné podobě, či se bude jejich forma nějak vyvíjet. Zastávám názor, že maturitní zkouška by měla hodnotit studenta nejen během jeho výkonu před maturitní komisí, ale měla by zohledňovat i jeho studijní výsledky během celého studia, které zná nejlépe jeho učitel – proto bych chtěla, aby se opravování slohových prací vrátilo do škol. Na druhou stranu bych zachovala didaktické testy a jejich

centrální hodnocení. Procenta úspěšného vyřešení didaktického testu alespoň minimálně vypovídají o srovnatelnosti či rozdílnosti znalostí všech maturantů.

Změní se letos něco na maturitách?

Pokud vím, větší změny při maturitách ve školním roce 2019/2020 nejsou plánovány. Změny podstoupila společná/státní maturitní zkouška v letošním školním roce, plánovaná povinná maturita z matematiky byla ministrem Plagou odložena a zrušení centrálního hodnocení slohových prací se plánuje až na rok 2021. Takže i nadále bude mít maturita dvě části: školní/profilovou sestávající ze dvou až třech předmětů (podle RVP) a společnou/státní, kde jsou povinné dva předměty: český jazyk a cizí jazyk / matematika.

> Vzpomínat a neustále srovnávat s tím, co bylo, jak se maturovalo před dvaceti třiceti lety, nikam nevede. Je v pořádku, že část maturitní zkoušky garantuje stát.

Jak je to podle vašeho názoru s poměrem mezi znalostmi maturantů a potřebami pro jejich budoucí praxi? Jsou v souladu?

Na toto nelze zcela jednoznačně odpovědět. Studenti gymnázií končí svá studia se všeobecným středoškolským vzděláním a všeobecným přehledem, který ale pro úspěšný start v práci málokomu stačí, většina z nich pokračuje v dalším studiu. Zato mnozí absolventi odborných škol netouží po dalším studiu, neboť je škola dostatečně připravila do praxe jak po stránce odborné, tak po té praktické.

Jací budou letošní maturanti? Vzdělanější, nebo jenom naučení?

V tomto ohledu bych rozhodně nebyla skeptická. Vím, že mnohé studie ukazují, že s úrovní vzdělanosti to „jde z kopce“ i v České republice. A stačí si vyslechnout příběhy studentů, kteří se vrátili třeba jen z půlročního pobytu v zahraničí a dokážou srovnat úroveň vzdělávání u nás a v tamní společnosti. Vyslechla jsem příběhy od inteligentních mladých lidí, kteří si mnohdy až v cizině uvědomí, jaké znalosti a dovednosti jim škola přinesla, uvědomí si to, že nestačí znát jen vzorce, definice a rovnice, ale že je třeba to všechno umět i v praxi použít. Ovšem platí, že pokud budou děti od první třídy vedeny k tomu, že se nemají bát říct svůj názor, že škola je místem pro diskuzi, tak věřím, že i generace budoucích maturantů budou vzdělanější a vzdělanější. Pro inspiraci se můžeme dívat například směrem ke skandinávským zemím.

Jaký je váš názor na povinnou maturitu z matematiky?

Jsem ráda, že toto rozhodnutí ze strany pana ministra padlo. Jestli povinná maturita z matematiky, tak rozhodně pouze pro gymnazisty. A pokud se studenti odborných škol budou ucházet o místo na technických vysokých školách, tak by rozhodně jednotlivé fakulty v rámci přijímacího řízení měly zohledňovat to, jestli uchazeč bude mít maturitu z matematiky.

Táňa PIKARTOVÁ

Celý rozhovor si přečtete na www.tydenik-skolstvi.cz.

KURZ PRO ŘEDITELE ŠKOL OČIMA ABSOLVENTKY

„Tak to mám za sebou," řekla jsem si 14. června s úlevou, a to po prakticky probdělé noci. Definitivně jsem totiž složila zkoušku v akreditovaném programu „Studium pro ředitele škol a školských zařízení", pořádaném Českomoravskou vzdělávací s. r. o.

Ptáte se, proč jsem tento kurz absolvovala? Na začátku byl pocit, že je potřeba osvěžit si rozhled. Faktem je to, že nevím, jak přesně tento kurz využiji, to se uvidí. V každém případě mi ho nabídly školské odbory. Tak jsem si řekla, proč ne. Naučím se něco z legislativy, vždyť vlastně nevím pořádně nic ani o zákonech, vyhláškách, směrnicích, správním řízení a jenom něco málo vím o systému českého školství. Školství se mění a my učitelé jenom přijímáme ty změny a nerozumíme vždy všemu tak, jak bychom měli. Necháváme si spoustu špatných věcí líbit, jsme unavení, někdy prostě lamentujeme, nechápeme souvislosti. Jak potom zase dávat, když není z čeho? Říká se tomu také syndrom vyhoření. I tak, vlastním vzděláváním, se dá proti němu bojovat a dovíme se ještě něco navíc.

Výzva ke spolupráci

Dobré a potřebné informace byly právě v tomto kurzu, který mě nad očekávání překvapil. Žádná negativní propaganda proti ředitelům škol, žádné negace. Naopak výzva ke spolupráci, apel ke tvořivému budování školy, kde budou spokojeni všichni – děti, rodiče, učitelé a vlastně i ředitel –, doporučení, aby vztahy na pracovišti byly přátelské, aby všichni vzájemně kooperovali, minimalizace stresu, vysvětlení, jak vznikly právní subjekty, co tomu předcházelo a jaké to má důsledky, přesné odpovědi na otázky, které se mi už několik let hromadily v hlavě, příběhy, které nějakým způsobem reflektovaly zákonné normy z pohledu praktických zkušeností přednášejících. Jsou to totiž lidé, kteří prošli praxí, vědí, o čem mluví, a nesedí v koutku, ale něco pro nás učitele dělají.

Lidé, kteří prošli praxí

Byl to například charismatický Stanislav Kutálek, který byl schopným ředitelem velké školy, respekt a obdiv budící Eva Dvořáčková, která se vypracovala z ředitelské pozice na svazovou inspektorku BOZP a pracuje ve vládním výboru BOZP, velmi přátelská Markéta Cermanová, která nejenom učila, ale také zná školu z pracovní pozice ekonomky a rozumí účetnictví, Markéta Seidlová, která je specialistkou na výklad FKSP a dříve pracovala v mateřské škole, také právnička Zdeňka Krámská, která klidným hlasem odpovídala na naše dotazy a vysvětlovala vybrané části zákoníku práce, zákona o pedagogických pracovnících atd. Právník školských odborů Vít Berka zase vyprávěním objasňoval právní systém, jak funguje a jak v něm hledat. A ještě navíc zde byla také velmi ochotná a milá Petra Karoly, jejíž přátelský přístup dodával návštěvníkům kurzů příjemnou pohodu a zázemí v prostorách ČMOS pracovníků školství na Senovážném náměstí v Praze.

> Školství se mění a my učitelé jenom přijímáme změny a nerozumíme vždy všemu tak, jak bychom měli.

Běžte se vzdělávat

Takže za mne, ale i další absolventy, opravdu si myslím, kdybyste se mě náhodou chtěli zeptat osobně, je to super kurz. Běžte se vzdělávat, pomůže vám to v rozhledu. A věřte mi, není to kurz jenom pro ředitele škol, ale pro všechny pedagogické pracovníky, kteří nechtějí ustrnout ve svých přípravách a v pocitu, že už všechno znají, kteří chtějí rozumět třeba i pro nás rozporuplným rozhodnutím ředitele školy a chtějí se podílet více na tváři školy.

Jana ŠTEFANIDESOVÁ

KDO ROZHODUJE O POSKYTOVÁNÍ PRACOVNÍHO VOLNA

Jaká je právní úprava poskytování pracovního volna zaměstnancům k účasti na pohřbu spoluzaměstnance?

§ Poskytování pracovního volna k účasti na pohřbu spoluzaměstnance upravuje příloha k nařízení vlády č. 590/2006 Sb., kterým se stanoví okruh a rozsah jiných důležitých osobních překážek v práci, kde se v bodě 9 stanoví:

„Pracovní volno s náhradou mzdy nebo platu se poskytne na nezbytně nutnou dobu zaměstnancům, kteří se zúčastní pohřbu spoluzaměstnance; tyto zaměstnance určí zaměstnavatel nebo zaměstnavatel v dohodě s odborovou organizací."

Spoluzaměstnancem je osoba, která v době úmrtí byla v pracovněprávním vztahu k témuž zaměstnavateli. Formulace vládního nařízení jakoby počítá s účastí více zaměstnanců daného zaměstnavatele, to však zřejmě nebrání tomu, aby se pohřbu spoluzaměstnance účastnil v režimu překážky v práci i jen jeden zaměstnanec, případně aby zaměstnavatel na pohřeb nevyslal nikoho. Podmínkou účasti na takovém pohřbu je v každém případě rozhodnutí zaměstnavatele.

Pokud u daného zaměstnavatele působí odborová organizace, je zaměstnavatel povinen přijmout rozhodnutí o určení zaměstnanců, kteří se mají zúčastnit pohřbu spoluzaměstnance, v dohodě s odbory – odborová organizace má tedy v takových případech spolurozhodovací pravomoc, pokud jde o počet i výběr zaměstnanců. K rozhodování o počtu a výběru zaměstnanců, kteří se mají pohřbu spoluzaměstnance účastnit, neexistují ovšem žádná bližší vodítka. Pokud u zaměstnavatele odborová organizace nepůsobí nebo i pokud se zaměstnavatel a odborová organizace na vyslání zaměstnanců na pohřeb spoluzaměstnance neshodnou, určí vyslané zaměstnance zaměstnavatel samostatně.

Vyskytují se i dotazy, zda se tato překážka v práci uplatňuje i pro případy účasti na pohřbu bývalých spoluzaměstnanců. Gramatický výklad předpisu svědčí pro závěr, že jde o spoluzaměstnance, kteří byli v době úmrtí v pracovněprávním vztahu k zaměstnavateli. Doba trvání „nezbytně nutné doby", na kterou se poskytne pracovní volno s náhradou mzdy či platu, není nijak limitována.

Vít BERKA

NA „UČITELKU PODNIKÁNÍ“ JSEM PYŠNÁ

Vzdělávací organizace JA Czech vyhlašuje každoročně vítěze soutěže o nejaktivnější učitele v rámci rozvoje dohromady samých a svých studentů. „Učitelem podnikání“ pro rok 2018/2019 se stala Jaroslava Knířová z VOŠ a SŠ technické v České Třebové.

Kde jste se o výhře dozvěděla a jaké byly vaše první pocity?

Sdělili mi to studenti JA firmy Paletea – přišli za mnou o přestávce ve škole a oči jim svítily štěstím. Já jsem byla zvyklá, že bývali spíše skleslí a chodili ke mně řešit své podnikatelské problémy. Pak mi oznámili, že na Facebooku viděli, že jsem vyhrála. Bylo to velmi emotivní a měli jsme z toho upřímnou radost.

Jak jste výhru přijala?

S pokorou, ale jsem na ni pyšná. Konkurence byla letos obrovská – za mnou se umístila Elena Tomanová ze SPŠ v Brně a třetí místo obsadil Zdeněk Pospíšil z OA, SOŠ a JŠ z Hradce Králové. Nejvíce však děkuji studentům, kteří ve firmě pracují na výbornou. Vše se za pochodu učí a snaží se nenechat si svoje výsledky jen pro sebe. Ihned informují širokou veřejnost v médiích a na sociálních sítích. A navíc – ve firmě pracují dobrovolně a ve svém volném čase.

Slavnostní předání cen proběhlo na konci školního roku na ceremoniálu JA Award Ceremony 2019 v sídle amerického velvyslance v Praze. Takže to muselo být honosné.

Sídlo amerického velvyslance je nádherné a slavnostního ceremoniálu se zúčastnili i všichni studenti, kteří vyhráli 1. místa v různých kategoriích, včetně mé studentské firmy Paletea, která získala 1. místo v marketingu. Byla to taková třešnička na dortu za celoroční práci.

Jaký byl váš osobní podíl? Za co jste tuto výhru získala?

Mým hlavním úkolem je motivovat studenty, aby dělali něco, co vyloženě nemusí, a vést je k touze po úspěchu. Ve škole se často nachází v šedém průměru a stačí jim, aby prošli do dalšího ročníku. K tomu je potřeba i učitele, který je aktivní a nemyslí na to, že už mu skončila pracovní doba. A s tím souvisí i výsledky: JA firma Paletea 1. místo za marketing a 3. místo za prezentaci na pódiu. Abych pravdu řekla, vždy jsem myslela na úspěch svých studentů a soutěž pro učitele byla pro mne okrajovou záležitostí.

Mým hlavním úkolem je motivovat studenty, aby dělali něco, co vyloženě nemusí, a vést je k touze po úspěchu.

Co si mám vůbec představit pod názvem „nejaktivnější učitel v rámci rozvoje sebe samých a svých studentů“, tedy „nejúspěšnější učitelka podnikání“?

Aktivní učitelka, která má ráda nové věci, nebojí se nových projektů a výzev, sama se neustále vzdělává, motivuje studenty k úspěchu, hledá v nich a vyzdvihuje pozitiva. Razím heslo, že nic není nemožné. Neznám slovo „nejde“ a říkám, že vždy je řešení, jen ho ještě nevidíme.

JA Učitel podnikání je celoroční motivační program pro učitele výukového programu JA Studentská Firma. Jaké oblasti hodnotí?

Kritéria spočívají v hodnocení zapojení učitele do pokročilých školení zaměřených na odborná témata ze světa podnikání a úspěšné absolvování jejich kvízů, PR aktivity jejich reálně podnikajících JA studentských firem, přihlášení JA studentských firem na soutěžní veletrh JA Studentská Firma Roku a umístění na soutěžním veletrhu.

Deset nejaktivnějších učitelů obdrží vstupenky do kulinářského studia. Tři vítězní získají hodnotné ceny a další odborné školení zdarma. Na co z toho se nejvíce těšíte?

Těším se úplně na všechno! Kulinářské studio bylo neopakovatelný zážitek. Člověk si ani nedokáže představit, kolik práce stojí za jednou fotografií jídla do časopisu, kde spolupracuje kuchař, designér a fotograf, a co vše je nutno řešit, když se například v létě už připravují Vánoce. Odborná školení jsou také fajn, dozvíte se něco nového, podebatujete s kolegy z ostatních škol a to je to nejcennější.

Vaše škola také získala mezinárodní ocenění TES Awards 2019 pro nejvíce podnikatelsky zaměřenou školu. Vy jako absolutní vítěz národního kola pojedete do Finska na konferenci, kde se setkáte s nejlepšími učiteli podnikání z celé Evropy. Určitě se tam ještě něco přiučíte.

Hodně se těším na sdílení metod výuky v jiných školách. I já budu připravovat prezentaci v anglickém jazyce pro ostatní, abych předala zkušenosti z naší školy. Těším se i na navázání nových přátelství a třeba budeme spolupracovat i nadále, dělat soutěže a vzájemné pobyty pro studenty. Ale to už hodně předbíhám.

JA Czech je nezisková vzdělávací organizace, která již ve školách 27 let realizuje ucelenou koncepci nadstandardního vzdělávání. Jakým způsobem?

Formuje podnikatelské myšlení a finanční gramotnost mladých lidí a pomáhá nastartovat jejich úspěšnou profesní kariéru. Ve spolupráci se školami vytváří v rámci podnikatelského vzdělávání příznivé a motivující prostředí pro rozvoj osobních dovedností studentů a učitelů. (Více informací lze nalézt na www.jacr.cz.)

Eva ROKYTOVÁ

Na vaše otázky odpovídá právník

VÝPOČET PRAVDĚPODOBNÉHO VÝDĚLKU

V kterých případech se zjišťuje místo průměrného výdělku pravděpodobný výdělek?

§ Zjišťování pravděpodobného výdělku upravuje § 355 zákoníku práce, kde se stanoví:

„(1) Jestliže zaměstnanec v rozhodném období neodpracoval alespoň 21 dnů, použije se pravděpodobný výdělek.

(2) Pravděpodobný výdělek zjistí zaměstnavatel z hrubé mzdy nebo platu, které zaměstnanec dosáhl od počátku rozhodného období, popřípadě z hrubé mzdy nebo platu, které by zřejmě dosáhl; přitom se přihlédne zejména k obvyklé výši jednotlivých složek mzdy nebo platu zaměstnance nebo ke mzdě nebo platu zaměstnanců vykonávajících stejnou práci nebo práci stejné hodnoty."

Pravděpodobný výdělek se tedy uplatňuje v případech nedostatečné délky odpracované doby v rozhodném období. K tomu může dojít nejen po vzniku pracovního poměru, ale kdykoliv např. v důsledku pracovní neschopnosti pro nemoc či úraz, mateřské dovolené, dlouhodobého neplaceného volna apod. Z citovaného ustanovení zákoníku práce vyplývají dva možné způsoby zjištění pravděpodobného výdělku:

1) Nejprve by mělo být posouzeno, zda je pro takové zjištění použitelný dosažený výdělek zaměstnance, i když je poskytnut za kratší odpracovanou dobu, než je 21 dnů. Prioritu prvního způsobu výpočtu lze vyvodit z dikce ustanovení § 355 odst. 2 zákoníku práce části před středníkem. Příslovce „popřípadě" vyjadřuje, že první část věty má přednost před druhou částí. Druhou možnost lze využít tehdy, jestliže první postup je nereálný či neúčelný, ovšem s tím, že pro toto posouzení je dána značná volnost.

2) Jestliže plat (mzda) zaměstnance za kratší odpracovanou dobu dostatečně o jeho platové úrovni nevypovídá, je potřeba posoudit, jakého platu by zaměstnanec zřejmě dosáhl, pokud by pracoval po svoji obvyklou pracovní dobu. Pro tento způsob zjišťování pravděpodobného výdělku uvádí zákoník práce jako příklad dvě metody. Jednak se má přihlédnout zejména k obvyklé výši jednotlivých složek platu a jednak k platu zaměstnanců vykonávajících práci stejnou nebo stejné hodnoty.

Pravidla pro zjišťování pravděpodobného výdělku formuluje zákoník práce jen rámcově. Proto je vhodná a možná konkretizace v kolektivní smlouvě nebo ve vnitřním předpise zaměstnavatele.

ZÁKLADNÍ UMĚLECKÉ VZDĚLÁVÁNÍ

§ Změna vyhlášky č. 71/2005 Sb. o základním uměleckém vzdělávání

Ve Sbírce zákonů ČR, částce 29 rozeslané dne 14. března 2019, je publikována vyhláška č. 29/2019 Sb., kterou se mění vyhláška č. 71/2005 Sb., o základním uměleckém vzdělávání, ve znění vyhlášky č. 197/2016 Sb. Vyhláška č. 29/2019 Sb. má 25 novelizačních bodů týkajících se každého z § 1 až § 9 a nabyla účinnosti dnem 1. září 2019.

PRACOVNÍ MÍSTA DANÁ JMENOVÁNÍM

Je přípustné, aby zaměstnavatel ve vnitřním předpise určil pracovní místa, která bude obsazovat jmenováním, s tím, že lze zaměstnance i z tohoto místa odvolat?

§ Jmenování je zvláštním způsobem vzniku pracovního poměru, který se uplatní pouze při zakládání pracovních poměrů vedoucích zaměstnanců na pracovních místech uvedených v zákoníku práce (§ 33) nebo jiných zákonech. Jmenováním nelze platně založit pracovní poměr k výkonu práce na pracovním místě, které se podle zákoníku práce ani podle jiného zákona jmenováním neobsazuje. Výčet vedoucích pracovních míst, která se obsazují jmenováním, není možné nijak rozšiřovat, ať již smluvně, nebo ve vnitřním předpisu zaměstnavatele. Pokud by se tedy zaměstnavatel a zaměstnanec pokusili založit jmenováním pracovní poměr v jiném případě, než na který pamatuje zákoník práce nebo jiný právní předpis, bylo by jmenování neplatné, ale bylo by možné dovodit, že mezi smluvními stranami byla uzavřena pracovní smlouva a pracovní poměr tedy platně vznikl. V tomto pracovním poměru by se ovšem neuplatnila možnost odvolání ani vzdání se pracovního místa, neboť nebyl založen jmenováním.

školských odborů Mgr. Ing. Vít Berka

JAK URČIT DÉLKU DOVOLENÉ

Jak má být správně určena dovolená provozním zaměstnanci, který pracuje u zaměstnavatele jen po tři dny v týdnu a pracovní dobu má osm hodin denně?

§ Pokud zaměstnanec pracuje v režimu rovnoměrného rozvržení pracovní doby 3 dny v týdnu, činí i jeho týden dovolené 3 dny. Při pětitýdenním nároku na dovolenou (viz § 213 odst. 2 zákoníku práce, za předpokladu, že nejde o pedagogického pracovníka) vzniká takovému zaměstnanci nárok na 15 dnů dovolené (5 týdnů dovolené x 3 dny v týdnu). V uvedeném případě nejde o krácení dovolené, ale o způsob jejího výpočtu.

Zaměstnanci vzniká při splnění stanovených podmínek nárok na 5 týdnů dovolené. Skutečnost, že pracuje po kratší pracovní dobu rozvrženou na 3 dny v týdnu, se projeví ve stanovení týdenního nároku na dovolenou ve výměře tří dnů (na rozdíl od zaměstnance pracujícího po všechny pracovní dny v týdnu) a v náhradě platu za dovolenou pouze za 3 dny v týdnu. Podle zákoníku práce přísluší zaměstnanci náhrada platu za dovolenou za takovou dobu, která mu v důsledku čerpání dovolené odpadla.

DOČERPÁNÍ DOVOLENÉ

Zaměstnanec začal čerpat dovolenou, ale po týdnu byl uznán práce neschopným. Má nárok po ukončení neschopnosti dovolenou dočerpat?

§ Podle ustanovení § 219 odst. 1 zákoníku práce platí, že v případě, kdy je zaměstnanec během dovolené uznán dočasně práce neschopným, dovolená se mu přerušuje. Po skončení pracovní neschopnosti však nemá zaměstnanec nárok na dočerpání zbytku dovolené (v bezprostřední návaznosti na ukončení pracovní neschopnosti). Ve smyslu ustanovení § 217 odst. 1 zákoníku práce dobu čerpání zbývající dovolené určí zaměstnavatel.

DOKLADY PROKAZUJÍCÍ DOBY POJIŠTĚNÍ

Jakým způsobem mají být dokládány doby důchodového pojištění pro účely přiznání nároku na důchod a jeho výši?

§ K této problematice podala výklad Česká správa sociálního zabezpečení (ČSSZ), v němž je uvedeno:

Pokud občan zjistí, že v evidenci ČSSZ nemá uvedeny některé doby pojištění, případně náhradní doby pojištění, může je v určitých případech doložit hned. Některé doklady o důchodovém pojištění předkládá občan až při podání žádosti o důchod.

Informace o dobách pojištění (zaměstnání) a od roku 1986 též o vyměřovacích základech (výdělcích) za jednotlivé kalendářní roky a vyloučených dobách (např. doba dočasné pracovní neschopnosti), popř. některých tzv. náhradních dobách pojištění, které ČSSZ eviduje, zjistí občan z informativního osobního listu důchodového pojištění (IOLDP) nebo prostřednictvím služby Přehled dob důchodového pojištění dostupné na eportal.cssz.cz.

Doklady prokazující doby pojištění (zaměstnání) primárně jsou:

- evidenční listy důchodového pojištění – od roku 2004 vedou zaměstnavatelé evidenční listy za každý kalendářní rok, jedno vyhotovení zasílají ČSSZ a zaměstnanec obdrží stejnopis. Do roku 2003 vedl každý zaměstnavatel evidenční list po celou dobu trvání pracovního poměru a ČSSZ ho odeslal až po jeho skončení,
- údaje o důchodovém pojištění vedené OSSZ – údaje o době výkonu samostatné výdělečné činnosti nebo o době dobrovolného důchodového pojištění (jejich doložení do evidence ČSSZ zajišťuje OSSZ).

V případě absence evidenčního listu může ČSSZ v době před zahájením důchodového řízení přijmout a zaevidovat pouze takové náhradní dokumenty, které jednoznačně prokazují dobu zaměstnání/pojištění. Se všemi ostatními náhradními doklady je třeba obrátit se na bývalého zaměstnavatele, jeho právního nástupce nebo OSSZ, která poskytne potřebnou pomoc, případně provede rekonstrukci evidenčního listu. Náhradními dokumenty jsou zejména výplatní pásky, mzdové listy, kniha docházky, popř. pracovní smlouva, doklad o ukončení pracovního poměru, legitimace ROH aj.

V evidenci ČSSZ, a tedy ani v IOLDP či přehledu dob pojištění, obvykle nejsou uvedeny všechny náhradní doby pojištění, a to zejména:

- doba studia;
- doba vojenské (civilní) služby;
- doba péče o dítě do 4 let věku;
- doba péče o osobu závislou na pomoci jiné osoby.

Doba studia se dokládá vysvědčením nebo jiným dokladem prokazujícím studium, doba výkonu vojenské služby vojenskou knížkou nebo potvrzením příslušné vojenské správy, v případě výkonu civilní služby potvrzením vydaným MPSV, pokud se v evidenci ČSSZ tato doba nenachází. Tyto doby stačí doložit až při podání žádosti o důchod, z dokladů (zejm. u studia) však musí být zřejmý počátek a konec této doby.

Doba péče o dítě do 4 let věku se dokládá rodným listem dítěte, případně jiným dokladem o vztahu k dítěti (např. rozsudek soudu o svěření do péče) a čestným prohlášením o době a rozsahu péče, a to při podání žádosti o důchod. Doba péče o osobu závislou na pomoci jiné osoby se dokládá rozhodnutím OSSZ (rozhodnutí se zpravidla vydává po skončení péče).

Také doby výdělečné činnosti v cizině nemá ČSSZ ve své evidenci. Potvrzení o pojištěných dobách ve státech EU nebo ve státech, s nimiž má ČR uzavřenou mezinárodní smlouvu o sociálním zabezpečení, si ČSSZ vyžádá od příslušného cizozemského nositele pojištění až po podání žádosti o důchod, pokud je tato skutečnost v žádosti uvedena.

Vysvětlení k problematice dokládání dob pojištění a pomoc při řešení případných nesrovnalostí poskytují občanům pracovníci OSSZ.

ABSOLUTNÍ VÍTĚZKA SOUTĚŽE EKOUČITEL ROKU

Do soutěže se přihlásilo třicet nejzapálenějších a nejaktivnějších pedagogů vyučujících environmentální výchovy z celé České republiky. Odborná porota vyhodnotila jako absolutní vítězku učitelku přírodopisu a angličtiny ze Základní školy Týnec nad Labem, Lenku Hrnčířovou.

Paní učitelko, jste absolutní vítězkou soutěže Ekoučitel roku, co to pro vás znamená?

Když jsem na vyhodnocení soutěže Ekoučitel uviděla na interaktivní tabuli své jméno, nemohla jsem tomu uvěřit. Bylo to pro mne velmi dojemné. Tohoto ocenění si nesmírně vážím. Budu se dál snažit vést své žáky k lásce k přírodě a k její ochraně.

V čem soutěž spočívá?

Soutěž Ekoučitel roku je vyhlašována v rámci projektu Recyklohraní, což je školní recyklační program pod záštitou ministerstva školství, a jeho cílem je prohloubit znalosti žáků v oblasti třídění a recyklace odpadů. Učitel, který se do této soutěže přihlásí, musí splnit několik úkolů. To znamená, že se svými žáky realizuje alespoň jeden ekologický projekt, napíše o něm článek a realizaci tohoto projektu doloží fotografií. Dále spolu se svými žáky připraví osvětovou kampaň na podporu zpětného odběru použitých baterií a elektrozařízení ve svém městě nebo vesnici, bude sdílet minimálně jeden návrh na vyučovací hodinu s ekologickou tematikou na stránkách www.recyklohrani.cz. Dalším úkolem bylo navrhnout alespoň jeden osvětový úkol s návrhem realizace, který je vhodný do projektu Recyklohraní i do běžné školní praxe, zapojit se spolu se svými žáky minimálně do tří čtvrtin vyhlašovaných osvětových úkolů v rámci projektu Recyklohraní, případně zrealizovat speciální vzdělávací lekce z výukového materiálu EKOABECEDA.

Co je třeba dělat, aby se učitel stal Ekoučitelem?

Kdo chce získat titul Ekoučitel, nejprve se musí do této soutěže přihlásit. Aby titul získal, musí splnit všechny zadané úkoly a informace o jejich splnění spolu s fotografiemi musí poslat e-mailem do Recyklohraní. Kdo splní všechny zadané úkoly, obdrží titul Ekoučitel. A mezi všemi, kteří tento titul získali, odborná porota vybírá absolutního vítěze.

Kam budete letos směřovat svoji výuku přírodopisu, bude v ní mít místo i environmentální výchova?

Jsem koordinátorem EVVO. Na každý školní rok zpracovávám roční plány a každý školní rok má nějaké zaměření. Pro letošní rok jsem vybrala téma potraviny, které se bude promítat do různých předmětů a různých aktivit naší školy. Žáci se budou seznamovat s důležitými informacemi o potravinách, například o jejich složkách, správném nakupování a skladování potravin nebo o výrobě potravin. Hlavně budou vedeni k tomu, aby potravinami neplýtvali. Při exkurzích navštíví například Národní zemědělské muzeum a Národní potravinovou banku v Praze. V hodinách přírodopisu se budu snažit své žáky seznamovat s různými zástupci z říše živočichů, rostlin i hub, a hlavně je budu upozorňovat na ty organismy, které jsou v ohrožení a proč. Je velmi důležité, aby naše mladá generace znala různé ekologické problémy a v budoucnu se je snažila řešit.

Vedete také přírodopisný kroužek.

Ano, vedu kroužek přírodopisu v naší škole. Náplní kroužku je příprava na různé přírodopisné nebo ekologické soutěže, plnění úkolů Recyklohraní a také příprava různých osvětových akcí pro žáky z 1. stupně, někdy i pro veřejnost. Dětem se snažím vštěpovat zásady ekologického chování, například správné třídění odpadu, neplýtvání vodou, elektrickým proudem, potravinami. A hlavně lásku k přírodě.

Táňa PIKARTOVÁ

FEJETON

CHCETE DÁREK, NEBO POSLAT DO PRČIC?

Nedávno nám říkali, že jsme moc mladí a že na to či ono máme dost času. Jenže ono to letí a teď nám říkají, že jsme moc staří. A že naše padesátileté či dokonce víceleté zkušenosti nikoho nezajímají. Škoda. Protože když vám přijde elektronický dopis od někoho, kdo neovládá češtinu a plete si, kde psát MĚ a kde MNĚ, je vám líto naší mateřštiny. Tím spíše, když si to pletou i současní mladí učitelé. A já bych se ráda podělila o pomůcku, kterou mi kdysi poskytla jedna učitelka, když jsem jako malá holka ležela v nemocnici. A víte, že mi vůbec nevadí, že ta učitelka nebyla mladá? Byla to stará zkušená učitelka, která na rozdíl od té naší mladé uměla naučit i takovéto zapeklitosti. Díky ní si dobře pamatuji, že stačí říct 3, 6 nebo 2, 4. Zkrátka s lichými pády se pojí tři písmena a se sudými písmena dvě. Vysvětlím: 3. pád Komu, čemu? MNĚ. 6. pád O kom, o čem? O MNĚ. Zatímco v druhém pádě se ptáme Koho, čeho? Odpovídáme MĚ. A ve čtvrtém se ptáme Koho, co? a odpovídáme také MĚ. Pak už stačí si jen zapamatovat, že jako všude i zde je jedna drobná výjimka - na otázku Komu? v třetím pádu můžeme krom třípísmenného zájmena MNĚ odpovídat také dvoupísmenným MI. Například Dej mi pokoj.

Také je dobré vědět, že místo MĚ můžeme dosadit noblesní MNE, pak ovšem bez háčku. Třeba „Viděl MNE v lepším světle.“ Zatímco na větu „Viděl mě před masnou.“ úplně stačí obyčejné MĚ.) On je opravdu rozdíl mezi větou Poslal jsi MNĚ a poslal jsi MĚ. Protože v tom prvním případě mohu očekávat dárek, zatímco druhá věta může být doplněna třeba i vulgárně. Mohu totiž napsat „Poslal jsi MNĚ/MI dárek k narozeninám.“, kdežto „Poslal jsi MĚ...“ může být v lepším případě domů, k vodě, ale v horším případě třeba do Prčic. Nebo do podobně zvukomalebných míst.

Hanka SYNKOVÁ

JAN AMOS KOMENSKÝ V NÁRODNÍM MUZEU

Uč se moudrým býti! Orbis pictus v běhu věků je název společné výstavy Národního muzea a Národního pedagogického muzea a knihovny J. A. Komenského. Představí jedno z nejslavnějších děl učitele národů, na které vzpomínal i Johann Wolfgang von Goethe. Výstava potrvá do 13. října 2019. Více na www.nm.cz.

NEJMLADŠÍ GENERACE HERCŮ OBJEVUJE ANTIKU

Druhou inscenací letošního absolventského ročníku oboru herectví katedry činoherního divadla bude Euripidův Orestes. V českém znění Jaroslava Vostrého a v režii Štěpána Pácla bude mít inscenace premiéru 13. září v divadle DISK. Nejbližší reprízy se konají 18. 9., 20. 9., 27. 9. Další premiérou tohoto ročníku pak bude Goldoniho Poprask na laguně pod taktovkou studenta režie a kmenového režiséra ročníku Vojtěcha Nejedlého. Další informace na www.divadlodisk.cz.

ČTENÁŘSKÉ DÍLNY PŘÍBĚHY Z MUZEJNÍ PŮDY

Vydejte se na čtenářské dílny Příběhy z muzejní půdy do Pivovarského muzea v Plzni. V sobotu 21. září se pod střechou právovárečného domu z 15. století můžete od 10 do 12 hodin společně zaposlouchat do poutavých starých i nových plzeňských příběhů. Mezi čtením, které bude probíhat v 15 minutových blocích, děti postaví 3D dřevěný model města Plzeň nebo si vymalují obrázky s pivovarskou tématikou v kreslícím koutku. Pro dospělé budou v té době probíhat komentované prohlídky od samotných autorek výstavy Pivovarské muzeum již 60 let!, během kterých se dozví mnohé o historii původního právovárečného domu. Bližší informace na www.prazdrojvisit.cz.

Bez obalu

BARBORA TLUSTÁ

První česká kniha o životním stylu zero waste. Přemýšleli jste někdy nad tím, kolik odpadu vyprodukujete? Kolik čeho kupujete, kolik obalů pak vyhodíte? Máte pocit, že toho doma máte prostě moc? Zkuste zero waste! Kniha je pro všechny, kteří by zero waste chtěli vyzkoušet, ale zatím nevědí, jak na to. Ukáže, jak do života postupně zavádět změny, které pomůžou omezit produkci odpadu, odmítnout zbytečný přebytek, začít žít udržitelně a uvědoměle, zdravě, kreativně a v klidu. Čekají na vás také kapitoly o Vánocích, Velikonocích a oslavách a dárcích, které vám ukážou, že se kvůli minimalizaci odpadu nemusíte vzdávat tradic.

IGRÁČEK V GALERII MELANTRICH V ROŽĎALOVICÍCH

Galerie Melantrich v Rožďalovicích zve na výstavu Fenomén Igráček. Návštěvníci se seznámí s desítkami figurek IGRÁČKA, s výrobou figurky, s historií i současností oblíbené české hračky. Putovní výstavu, která potrvá až do 30. září, připravil český výrobce her a hraček firma EFKO-karton s.r.o., která IGRÁČKA vyrábí, ve spolupráci s Technickým muzeem v Brně, ve kterém před lety vznikla, a Inspirací Zlín. Více informací na www.rozdalovice.eu.

ŽIVOT A DOBA TUTANCHAMONA V NÁRODNÍM MUZEU

Národní muzeum ve spolupráci s italskými partnery Civita Mostre e Musei a společností Laboratoriorosso otevírá unikátní výstavu kombinující moderní multimediální technologie s originálními předměty s názvem Tutanchamon RealExperience. V historické budově Národního muzea se návštěvníci podrobně seznámí s životem a dobou faraona Tutanchamona prostřednictvím nevšedního zážitku.

Na výstavě Tutanchamon RealExperience uvidíte také výběr originálních předmětů, jejichž prostřednictvím se seznámíte s tím, jaké představy měli staří Egypťané o posmrtném životě. Většina těchto vzácných artefaktů, které nejsou veřejnosti běžně přístupné, pochází ze sbírek Národního muzea – Náprstkova muzea asijských, afrických a amerických kultur. Výstava potrvá až do 31. ledna 2020. Více na www.nm.cz.

CO DODRŽOVAT PŘI MAILOVÉ KOMUNIKACI

Pro školu je mnohem výhodnější při používání mailu mít stabilní mailové adresy odvozené od funkce nebo pozice ve škole, jako je například ředitel, sekretariát, účetní, ekonom, než maily na jména a tyto mailové schránky buď zpřístupnit osobě, která tu pozici zastává, nebo zajistit napojení této mailové adresy na jeho vlastní mail, a to nejlépe pracovní, ale klidně i soukromý, například pomocí aliasu, i když existují i jiné možnosti.

Co dodržovat při mailové komunikaci? Pár poznámek, které platí obecně pro všechny uživatele mailu.

Snažte se vyjadřovat pokud možno stručně, ale ne na úkor srozumitelnosti. To asi platí obecně, u psaného projevu zvlášť. A při komunikaci mailem je to ještě důležitější, protože i když dnes je internetové připojení už poměrně rychlé a velikost schránek dostatečná, pořád je lepší, když to podstatné je stručně a jasně řečeno v těle mailu, a nikoliv v příloze. Jednak je ta informace rychle vidět bez nutnosti otevírat přílohu, jednak každá příloha výrazně mail zvětšuje a sdělení typu „změnili jsme název školy na...“ uložené v pdf souboru o velikosti 500 MB nikomu radost neudělá – ani vašemu poštovnímu systému ne, když to má rozeslat 100x všem vašim partnerům.

Stejně tak se vyvarujte posílání velkých obrázků, videí a obecně velkých souborů. Pokud to je třeba přání k novému roku, tak stačí jen text, třeba i ozdobný, a když už obrázek, tak s hodně malým rozlišením. Pokud chcete někomu poslat něco většího, použijte různé služby, které nabízejí uložení u sebe (Dropbox, Úschovna, eDisk, ale třeba i Ulož.to a mnohé další), a pošlete mailem jenom odkaz na místo uložení. Pokud máte pocit, že to není soukromé, máte pravdu. Ale to řešte zabalením souboru v nějakém programu, který jednak umí komprimaci a jednak umožní přidat heslo. Použitý program není podstatný (přímo komprese v operačním systému nebo třeba zip, winzip, 7zip, rar, gzip), výstupní formát je nejlepší zip, protože ten je možný rozbalit (po zadání hesla) v podstatě kdekoliv.

Neposílejte maily, které nemají jasně definovaného příjemce. Tato zásada bývá často porušovaná na úkor doručitelnosti takového mailu. Ten, kdo posílá mail a chce poslat jedno a totéž sdělení více lidem, často potřebuje zajistit, aby příjemci neviděli mailové adresy ostatních adresátů. To lze řešit různými způsoby a ten nejjednodušší je, že si mail pošle sám sobě a do tzv. skryté kopie napíše mailové adresy všech, kterým mail posílá. Tento jednoduchý způsob však je používán velmi často pro rozesílání spamu, a proto pokud není v hlavičkách mailu (jakási adresa, kam má být mail zaslán) uvedena doručiteli viditelná adresa příjemce, většina antispamových filtrů takový mail zařadí jako nevyžádaný, a pokud ho hned nesmaže, tak ho alespoň převede do složky nevyžádané pošty. Pokud tedy potřebujete poslat mail více adresátům, kteří o sobě vzájemně nemají vědět, udělejte to pomocí nástrojů, které jsou u mailových klientů k dispozici (nelze to udělat přes rozhraní webového prohlížeče).

Obecné zásady slušnosti a zdvořilosti snad nemusíme připomínat. Rozhodně je také vhodné psát gramaticky správně. Je tedy dobře mít vždy zapnutou kontrolu pravopisu pro daný jazyk (každý mailový klient i webový prohlížeč to umožňuje) a před odesláním si mail ještě jednou přečíst.

Ještě před 15 lety bylo velké téma, jakého mailového klienta používat. Existovala jich celá řada s různými funkcemi a vylepšeními, vedle toho pak také bylo možné přistupovat k mailu pomocí webového prohlížeče. Webový prohlížeč můžeme jako alternativu použít samozřejmě i dnes, ovšem pro běžnou každodenní práci na PC není nejvhodnější. Lepší je používat mailového klienta. Dnes se v podstatě ustavili dva základní mailoví klienti, a to pro firemní prostředí s firemním mailovým serverem Microsoft Outlook (zpravidla součást MS Office) a z prostředí svobodného softwaru pak mailový klient Thunderbird. Oba je možné používat v českém prostředí, jsou plně české a podporují kontrolu pravopisu.

MS Outlook je placená aplikace do prostředí MS Windows (existují i verze pro MAC OS nebo pro mobily). Má své výhody v okamžiku, kdy pracujete ve firemním prostředí a používáte jako součást tohoto programu centrální firemní služby – například plánovací kalendáře, sdílení souborů nebo kontaktů.

Thunderbird je pak volně šiřitelný mailový klient provozovatelný v různých operačních systémech včetně Linuxu. Nejen že je zdarma, ale pro připojení na různé freewarové mailové servery je vhodnější než MS Outlook a pro práci s maily má i další výhody. Má velké množství rozšíření, byť ne všechna jsou v češtině. Některá z nich umožňují zajistit obdobné funkce, jako má MS Outlook ve firemním prostředí. Navíc díky těmto rozšířením dokáže poskytnout mnoho dalších funkcí, které ani MS Outlook nemá.

Vladimír MÜLLER

Pokud potřebujete poslat mail více adresátům, kteří o sobě vzájemně nemají vědět, udělejte to pomocí nástrojů, které jsou u mailových klientů k dispozici.

VÁŽENÍ ČTENÁŘI, SOUTĚŽTE S TÝDENÍKEM ŠKOLSTVÍ

Na trh přichází IGRÁČKOVO auto MultiGO s více prvky

Revoluční systém aut MultiGo, nosný produkt společnosti EFKO, doplňuje svět postavičky IGRÁČEK. Na trh přichází s novými typy užitkových a zásahových vozidel, které zkompletují řady BUILD, CITY a FIRE. Nová auta nabídnou více funkčních prvků. Velké sety MultiGO využívají zejména výhod unikátního bajonetového systému, který umožňuje snadnou výměnu korbiček a nástaveb. Děti mohou jednotlivé prvky různě kombinovat při hře, což podporuje jejich kreativitu a rozvoj motoriky.

„MultiGo pro rok 2019 se skládá z osobního a nákladního auta MultiGo, která vynikají svojí vysokou kvalitou zpracování, moderním designem, ale zejména unikátním systémem vzájemně kompaktních aut a výměnných nástaveb a příslušenství. Právě špičková kvalita a unikátnost sytému patří k silným benefitům značky MultiGo. Zmíněný systém

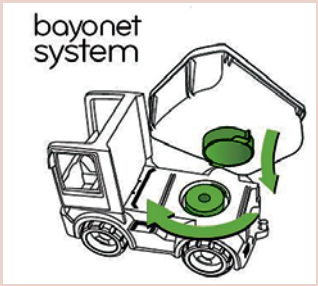

MultiGo umožňuje dětem v průběhu hry zaměňovat jednotlivé nástavby aut a tím měnit jejich účel. Během pár vteřin se tak jedno auto promění ze sklápěčky na bagr, jeřáb, valník, domíchávač a podobně. S jedním či dvěma auty může ‚IGRÁČKOVA stavební firma' obsáhnout až osmi různých činností," uvádí Miroslav Kotík, majitel a ředitel společnosti EFKO-karton s.r.o.

Soutěžní otázka: Jaká je cena hračky MultiGo CITY cisterna s řidičem?

Více informací na www.efko.cz

Ze správných odpovědí vylosujeme tři výherce, kteří obdrží hračky od společnosti EFKO. Odpovědi posílejte na e-mail soutez@tydenik-skolstvi.cz do 22. září 2019. Do předmětu uveďte „MULTIGO".

Pravidelný přísun energie dodává školákům Mlékárna Valašské Meziříčí

Pravidelný přísun energie během školních dní dodává dětem snídaně i svačina. Z bohatého sortimentu Mlékárny Valašské Meziříčí si zajisté vyberou malí i velcí školáci. Novinkou je Smetanový jogurt z Valašska a Manner oplatky, který mlékárna vyrábí ve třech příchutích: vanilkové, čokoládové a oříškové. Se společností Manner spolupracuje Mlékárna Valašské Meziříčí již od roku 2015.

„Novinka Smetanový jogurt z Valašska a Manner oplatky je pro děti výborná svačinka do školy. Spojení jogurtu a sušenek přináší dětem vhodnou a chutnou dobrotu. Jsme velmi rádi, že jsme společnými silami vyvinuli produkt, který je určen jak pro malé, tak i velké příznivce jogurtů z Valašska a Manner oplatků," říká Radka Benešová, marketing manager Mlékárny Valašské Meziříčí. „Smetanový jogurt z Valašska a Manner oplatky vyrábíme ve třech příchutích: vanilka, čokoláda, oříšek. Tento produkt jsme vyvinuli ve spolupráci s rakouskou společností Manner a jsme rádi, že má u zákazníků velký úspěch," dodává Radka Benešová.

Soutěžní otázka: Od kterého roku spolupracuje Mlékárna Valašské Meziříčí se společností Manner?

Více informací na www.mlekarna-valmez.cz

Ze správných odpovědí vylosujeme deset výherců, kteří obdrží svačinový box a batůžek. Odpovědi posílejte na e-mail soutez@tydenik-skolstvi.cz do 22. září 2019. Do předmětu uveďte „VALMEZ".

Výhry budou po ukončení soutěže k vyzvednutí v redakci Týdeníku ŠKOLSTVÍ. V případě, že výhra nebude vyzvednuta do tří týdnů od vyhlášení výsledků, bude postoupena náhradnímu výherci. Na výhru nevzniká právní nárok.

„NEHODOU TO ZAČÍNÁ“ MÁ NOVÉ TERMÍNY

Z prostředků FZŠ už bylo proškoleno téměř 60 tisíc studentů.Termíny na druhou polovinu roku 2019 jsou již zveřejněné a je možné se přihlásit.

Nehodou to začíná je preventivní projekt, v jehož rámci tým odborníků realizuje interaktivní vzdělávací přednášky po celé České republice pro studenty středních škol, začínající a budoucí řidiče motorových vozidel. Má za cíl snižovat rizikové faktory v chování mladých účastníků silničního provozu a seznamovat je s důsledky vážných dopravních nehod formou znaleckých analýz, s riziky spojenými s užíváním návykových látek ve vztahu k dopravě a s poskytováním účinné první pomoci po autonehodě.

Účinkující v projektu Nehodou to začíná

Martin Bednář, DiS...... manažer projektu a dopravní expert
Bc. Alan Mejstřík, DiS. ..... záchranář a expert na první pomoc
PhDr. Ivan Douda ..... psycholog a drogový expert
Ing. Ondřej Rechner ..... dopravní expert a analytik drog
Jiří Doležal.....moderátor a průvodce pořadem
Markéta Marynčáková ..... koordinátorka projektu

Přehled nových termínů projektu Nehodou to začíná na druhou polovinu roku 2019:

Datum	Město	Místo
9/13/2019	Praha	Výstaviště Holešovice
9/17/2019	Třinec	kulturní dům TRISIA
9/18/2019	Opava	kino Mír
9/19/2019	Ostrava	dům kultury AKORD
9/25/2019	Lysá nad Labem	kino Lysá
10/10/2019	Hradec Králové	Zajišťujeme
10/16/2019	Otrokovice	Otrokovická Beseda
10/17/2019	Zlín	Golden Apple Cinema
10/18/2019	Holešov	aula policejní akademie
10/23/2019	Volyně	Zajišťujeme
10/24/2019	Horšovský Týn	Zajišťujeme
11/6/2019	Přerov	kino Hvězda
11/7/2019	Olomouc	Zajišťujeme
11/13/2019	Chrudim	Městské kino Chrudim
11/14/2019	Pardubice	Kongresový sál - Atrium Palác
11/20/2019	Most	Zajišťujeme
11/21/2019	Teplice	kino Květen
11/27/2019	Plzeň	Zajišťujeme
11/28/2019	Karlovy Vary	Lidový dům
12/4/2019	Šumperk	kino Oko
12/5/2019	Jeseník	kino Pohoda

Změny vyhrazeny, aktuální informace o termínech, místech konání a volné kapacitě na:

www.nehodoutozacina.cz/terminy

DEKRA

Financováno z fondu zábrany škod

ČKP Česká kancelář pojistitelů